

Na temelju članka 65. Statuta Istarske županije ("Službene novine Istarske županije" broj 10/09, 4/13, 16/16, 1/17, 2/17 i 2/18), u svezi provedbe Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga za razdoblje od 2012. do 2017. godine te Nacionalnog akcijskog plana za suzbijanja zlouporabe droga za razdoblje 2015. do 2017. godine, Župan Istarske županije dana 03. srpnja 2018. godine donosi

ZAKLJUČAK

o prihvaćanju Izvješća o provedbi Nacionalne strategije za suzbijanje zlouporabe droga za razdoblje od 2012. do 2017. godine i Nacionalnog akcijskog plana za suzbijanje zlouporabe droga za razdoblje od 2015. do 2017. godine, za 2017. godinu u Istarskoj županiji

1. Prihvaća se Izvješće o provedbi Nacionalne strategije za suzbijanje zlouporabe droga Istarske županije za razdoblje od 2012. do 2017. godine i Nacionalnog akcijskog plana za suzbijanje zlouporabe droga za razdoblje od 2015. do 2017. godine, za 2017. godinu u Istarskoj županiji te isto čini sastavni dio ovog zaključka.
2. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 550-01/18-01/04
URBROJ: 2163/1-01/8-18-02
Pula, 03. srpnja 2018.

**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA**

**ŽUPAN
mr.sc. Valter Flego**

Dostaviti:

1. *Vlada Republike Hrvatske, Ured za suzbijanje zlouporabe droga Republike Hrvatske, Sv. Preobraženja 4/II, 10000 Zagreb*
2. *Upravni odjel za zdravlje i socijalnu skrb Istarske županije*
3. *Pismohrana, ovdje*

Županijsko izvješće: Istarska županija

Godina provedbe: 2017

Broj održanih sastanaka: 2

Broj usvojenih programa: /

Provedeni programi

1. Služba za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja ZZJŽ - Program prevencije i izvanbolničkog liječenja bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja u 2017.g; Udruga Institut-Programi smanjenja šteta u IŽ

Fond Zdravi grad Poreč- Prihvat i rehabilitacija ovisnika

Klub liječenih alkoholičara Pula- Liječenje, rehabilitacija i resocijalizacija liječenih alkoholičara i članova njihovih obitelji

Udruga UZPIRO Pula- Imam snage-trebam podršku

Udruga Odiseja- Radionice za roditelje učenika osnovnih i srednjih škola "Uspješno roditeljstvo"

Agencija Čempres- Medijska kampanja Bježi-via

Društvo naša djeca Pazin- Rano pijenje i njegova prevencija

CZSS Pazin- Podružnica Obiteljski centar

Provedene ostale aktivnosti

Temeljni zadatak Povjerenstva je redovito praćenje ponude droga i stanja ovisnosti na području Županije te upozoravanje nadležnih službi u slučaju pogoršanja stanja ili pojave dostupnosti novih droga i njihovog konzumiranja, odnosno pokretanje lokalnih programa suzbijanja. Članovi povjerenstva redovito komuniciraju i izmjenjuju informacije o stanju na području Županije. S obzirom na smirivanje problema ovisnosti i stabilnog stanja u dostupnosti droga u posljednjih nekoliko godina nije bilo potrebno poduzimati posebne aktivnosti izvan uobičajenih aktivnosti nadležnih institucija.

Usvojeni dokumenti

Izvješće o radu Županijskog povjerenstva u 2016. godini.

Problemi u radu

Povjerenstvo u svom radu nije imalo značajnijih problema.

Oblici suradnje i slično

Funkcija Povjerenstva je koordinacija i razvijanje međusektorske suradnje državnih institucija s institucijama na regionalnom i lokalnom nivou te poticanje i koordinacija horizontalne povezanosti - županijskih i lokalnih institucija i udruga. Smatramo da tu ulogu Povjerenstvo uspješno izvršava. S obzirom na dugogodišnji kontinuirani rad Povjerenstva, oblici suradnje institucija su uhodani, a s obzirom na smirivanje problema heroinske ovisnosti posljednjih godina, uloga Povjerenstva nije toliko istaknuta kao što je bila na početku njegovog formiranja pred 18 godina.

Ciljevi županijske politike prema Akcijskom planu

Ciljevi Akcijskog plana usklađeni su s ciljevima i smjernicama Plana za zdravlje građana Istarske županije te usmjereni ka dugoročnim ciljevima: smanjivanju dostupnosti svih sredstava kemijske ovisnosti, te smanjivanje broja novih ovisnika o bilo kojoj vrsti droga.

Utrošena financijska sredstva za područje suzbijanja ovisnosti (zlouporabe droga)

Iz proračuna županije: 389.220,00

Iz proračuna gradova:
Sveukupno: 389.220,00

Popis ustanova i organizacija koje djeluju u području suzbijanja zlouporabe droga na području županije

Socijalne ustanove: Centar za socijalnu skrb Buje, Centar za socijalnu skrb Pazin, Centar za socijalnu skrb Poreč, Centar za socijalnu skrb Pula, Centar za socijalnu skrb Rovinj, Centar za socijalnu skrb Labin

Zdravstvene ustanove: ZZJZ IŽ Služba za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja

Nevladine organizacije: Udruga UZPIRO-CRO, Udruga Institut, Klub liječenih alkoholičara, Udruga Odiseja

Podatci o broju liječenih ovisnika od strane službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (SZPO)

Sveukupan broj ovisnika o drogama: Tijekom 2017. godine u Službi za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije radilo se sa 584 osobe koje su se javile zbog problema zlouporabe droga.

Broj opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: Od ukupnog broja liječenih, zbog ovisnosti o opijatima, u Službi za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja liječilo se 507 osoba. Ako pridodamo osobe koje su pomoć potražile u ambulanti u Poreču i u Rovinju, u Istri se zbog ovisnosti o opijatima u 2017. godini liječilo 633 osoba.

Broj novopridošlih opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: Tijekom 2017. godine u Službi za prevenciju registrirano je 25 novoevidentiranih opijatskih ovisnika. Od ovog broja, 16 osoba javilo se zbog ovisnosti o heroinu, a 1 osoba zbog ovisnosti o buprenorfinu.

Broj konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: Zbog konzumacije marihuane pomoć je potražilo 47 osoba, zbog konzumacije kokaina pomoć su potražile 4 osobe, zbog zlouporabe amfetamina pomoć je potražilo 25 osoba. Zbog zlouporabe sedativa pomoć je potražila 1 osoba.

Broj novopridošlih konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: Od ukupnog broja konzumenata, u 2017. godini registrirano je 26 novoevidentiranih konzumenata marihuane. Zbog konzumacije amfetamina u Službu za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja javilo se 9 novoevidentiranih osoba, zbog konzumacije kokaina 4 osobe, a zbog konzumacije benzodiazepina 1 osoba.

Stopa liječenih ovisnika na području županije: Stopa liječenih ovisnika se izračunava u HZJZ, još uvijek nemamo taj podatak za 2017. godinu.

Izvešće o suradnji Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti s nadležnim ustanovama (CZSS, DO, županijski uredi, NVO i druge relevantne ustanove) na području županije

Sa Zavodom za zapošljavanje uspostavljena je vrlo dobra suradnja. Sve one koji nisu prijavljeni na Zavodu, upućujemo da se prijave i upoznajemo ih sa aktualnim sadržajima i mjerama za poticanje zapošljavanja koje provodi Zavod za zapošljavanje. Najviše je zainteresiranih za programe osposobljavanja za tražena zanimanja na tržištu rada. Za 9 osoba posredovali smo radi ostvarivanja nekih od prava za nezaposlene.

U ovom razdoblju pratili smo 4 liječena ovisnika koji koriste neki od programa udruge UZPIRO. Sa udrugom Institut surađujemo osobito u dijelu procesa resocijalizacije koji se odnosi na prihvata po izlasku iz zatvora ili terapijske zajednice.

U 2017.g. pratili smo 20 osoba koje su izašle su iz zatvora i 6 iz komune. Za svaku osobu provodi se individualni program resocijalizacije. U komunu je upućeno 14 osoba.

Surađujemo s Probacijskim uredom, Županijskim i Općinskim sudom te smo provodili mjeru obaveznog liječenja od ovisnosti. Mjeru rada za opće dobro dobilo je 11 osoba, te se u skladu s tim koordiniraju pristupi i navedeno integrira u psihosocijalni tretman.

Za 10 osoba surađivali smo sa MUP-om zbog pomoći u rješavanju potrebne dokumentacije. Najčešće se radilo o problemima u vezi izdavanja osobne iskaznice.

Dobro surađujemo sa Centrom za socijalnu skrb. Temeljem dogovora sa liječenim ovisnicima, a nakon uvida u

zdravstveno stanje i socioekonomske prilike, posredovali smo za 47 osoba. Od ovog broja, za 25 osoba surađivali smo s Odjelom za obitelj, za 4 osobe surađivali smo po pitanju skrbnštva, za 3 osobe posredovali smo u ostvarivanju prava na doplatu za pomoć i njegu te za 15 osoba posredovali smo u ostvarivanju prava na jednokratnu novčanu pomoć.

Za 13 ovisnika posredovali smo u traženju pomoći u hrani i odjeći u Crvenom križu. U ovom razdoblju radili smo sa 14 beskućnika. Pomagali smo im u traženju privremenih ili trajnih rješenja vezanih uz stanovanje. U ovom razdoblju tri osobe su smještene u komunu, tri osobe dobile su privremeni smještaj, jedna osoba se zaposlila te je sada podstanar, tri osobe su u zatvoru, a četiri osobe su i dalje beskućnici.

Temeljem liječenja u našoj ustanovi, 33 osobe ostvarile su pravo na zdravstvenu zaštitu.

U sklopu projekta «Snažniji u borbi protiv ovisnosti» uz financijsku podršku Ministarstva zdravlja, tijekom 2017. godine provedene su i aktivnosti savjetovališta za trudnice-ovisnice i roditelje ovisnike s ciljem upoznavanja trudnica ovisnica i očeva sa svim specifičnostima koje se vezuju za ovisničku populaciju, kao što su bolesti koje se prenose krvnim i spolnim putem (hepatitis, HIV, sifilis) s majke na dijete, mogućnost prijenosa tijekom poroda, važnost iskrenosti u vezi terapije koju dobiva zbog posebne skrbi za dijete ili eventualnog operativnog zahvata, priprema za moguću krizu kod novorođenčeta i drugo. U sklopu rada savjetovališta, tiskali smo 1200 edukativnih brošura s naslovom „Trudnoća i droge“ koje su dostupne svim našim pacijentima. U savjetovalište se tijekom trajanja projekta javilo 8 trudnica ovisnica od kojih je 7 rodilo, a jedna je imala spontani abortus. Javile su se i 2 obitelji koje su dobile dijete, gdje su oba roditelja ovisnici. Javilo se je i 6 ovisnika koji su postali očevi, a njihove supruge nisu ovisnice. U vezi savjeta zbog planiranja trudnoće, javile su se 4 osobe. Pored toga, javilo se 7 majki – ovisnica koje imaju malu djecu, 11 očeva – ovisnika koji imaju malu djecu i tri obitelji gdje su oba roditelja ovisnika koji imaju malu djecu. Ukupno se u savjetovalište javilo 46 osoba. Kroz rad savjetovališta obuhvaćeno je 18,8 % ovisnika u našoj skrbi koji su ujedno i roditelji.

U svrhu podrške resocijalizaciji i rehabilitaciji liječenih ovisnika, kao i pomoći u održavanju apstinencije, te jačanju suradnje s udrugom UZPIRO – CRO, organizirali smo grupno savjetovanje za liječene ovisnike koji u udruzi UZPIRO CRO izvršavaju mjeru rada za opće dobro. Tri osobe bile su uključene u ovaj oblik rada što je ujedno i ukupan broj liječenih ovisnika koji su u ovoj godini izvršavali rad za opće dobro u udruzi UZPIRO CRO. Održano je ukupno 7 susreta.

Temeljna svrha grupnog savjetovanja bila je pružanje podrške u održavanju apstinencije od uzimanja droga i alkohola i pomoć u razvoju socijalnih vještina kako bi što bolje funkcionirali u obiteljskom i socijalnom okruženju. Time se smanjuje i rizik od ponavljanja kaznenih djela. Pored izvršavanja rada za opće dobro korisnici se upućivalo na tretman u Službu i praćenje apstinencije redovitim testiranjem urina.

Također, u sklopu ovog projekta, provedena je i aktivnost kontaktiranja i anketiranja ovisnika koji su registrirani, a nisu se javljali u Službu više od 2 godine kako bi doznali podatke o tome je li netko u recidivu ili apstinira, konzumira li neku drugu drogu ili alkohol, s kime živi, je li zaposlen, ima li neku vrstu materijalnih problema, je li u braku i ima li djece te kako se osjeća. Osobe kod kojih se prepoznala potreba za nekom od usluga koje pružamo pozvani su u Službu i ponuđena im je pomoć u smislu ponovnog uključivanja u programe supstitucijske terapije, individualnog, partnerskog i obiteljskog savjetovanja i psihoterapije, programe resocijalizacije ovisno o potrebama. Ukoliko su te osobe roditelji i iznose probleme vezane uz svoju djecu ponuđeno im je uključivanje u Savjetovalište za mentalno zdravlje. Ovom aktivnošću obuhvaćene su 33 osobe.

Trend zlouporabe droga i vrste droga i ovisnosti koje su se tijekom prethodne godine pojavljivale na razini županije, ocjena trenda zlouporabe droga u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu

U 2017. godini broj korisnika Službe koji su se javili zbog zlouporabe droga manji je za 6 % nego lani. Također, i broj opijatskih ovisnika manji je za 7,7% nego lani. Ako pogledamo razdoblje od prethodnih 6 godina, možemo zaključiti da je ova brojka uglavnom stabilna, uz male varijacije, što je pozitivan pokazatelj, jer nam govori da heroinski ovisnici ostaju u tretmanu što smanjuje mogućnost recidiva. Broj korisnika koji su došli u Službu zbog zlouporabe marihuane veći je za 9,3 % nego lani (47 naspram 43 osobe). Zbog konzumacije amfetamina se tijekom 2017. godine javilo 25

osoba, a u 2016. godini 26 osoba. Zbog konzumacije kokaina u 2017. godini javilo su se 4 osobe, doku su se u 2016. godini javile 3 osobe. Možemo zaključiti da se podaci za 2017. godinu ne razlikuju značajno od podataka za 2016. godinu.

Broj ukupno novoevidentiranih korisnika koji su se javili zbog zlouporabe droga gotovo je jednak kao i lani. Broj novoevidentiranih heroinskih ovisnika manji je za 32 %. U proteklih deset godina vidljiv je trend opadanja novoevidentiranih heroinskih ovisnika iz godine u godinu.

Broj novoevidentiranih osoba koje su se javile zbog konzumacije marihuane nešto je veći nego lani (26 naspram 22 lani). Mali broj broja osoba koje su se u Službu javile zbog konzumacije marihuane mogli bi objasniti zakonskim promjenama vezanim uz posjedovanje marihuane, koje su se desile početkom 2013. godine i sve liberalnijim stavom u društvu o ovoj drogi. Broj osoba koje su se javile zbog konzumacije amfetamina gotovo je jednak kao i lani.

Broj i vrsta preventivnih i drugih programa koje je Služba provodila na razini županije i drugi relevantni podaci o stanju i kretanju zlouporabe droga na području županije

U sklopu preventivnih aktivnost Službe provedene su brojne aktivnosti.

Održana je tribina na temu „Zajedno protiv ovisnosti“ u Domu za djecu bez adekvatne roditeljske skrbi. Prisustvovalo je 17 štićenika Doma različitog uzrasta, od učenika 7. razreda osnovne do učenika 4. razreda srednje škole.

Izlaganje na temu štetnosti korištenja droga i poremećaja ličnosti slušalo je 30 učenika 3. razreda pulske Gimnazije prilikom gostovanja u Službi, u sklopu izborne nastave iz psihologije.

Održano je predavanje na temu „Nove droge“ u Zavodu za javno zdravstvo namijenjeno različitim stručnjacima.

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama, u organizaciji Grada Pule, na trgu Portarata u Puli, organizirana je promotivna aktivnost, s ciljem upoznavanja javnosti s problematikom ovisnosti kao i posljedicama te bolesti. Na ovoj akciji zajedno su se predstavili: Služba za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije, MUP, udruga UZPIRO – CRO, udruga Institut, Centar za socijalnu skrb Pazin – podružnica Obiteljski centar, Društvo naša djeca, Crveni križ, Volonterski centar, Komunalno vijeće Grada Pule, Dječje gradsko vijeće te Istarska županija kroz kampanju „Bježi – Via“. Kao promotori programu su se priključili i sportaši iz Plivačkih klubova Arena, Pula, Val i Plima, Vaterpolo kluba Pula te Triatlon kluba Pula.

Na promotivnom štandu Zavoda građani Pule mogli su razgovarati sa stručnjacima koji se bave ovom problematikom. U sklopu akcije dijeljene su edukativne brošure namijenjene djeci, mladima i njihovim roditeljima, iz kojih mogu doznati koje su sve štetne posljedice ovisnosti o duhanu, alkoholu, raznim drogama, ali isto tako i o kocki, internetu ili steroidima i anabolicima, te što trebaju učiniti i gdje se mogu obratiti, ako u njihovoj obitelji postoji takav problem. Članovi kluba AB Original, Capoeira Pula – Grupo Ginga Mar te Plesnog studija Zaro obogatili su program svojim plesnim nastupom i na ovaj način privukli pažnju mladih na cjelokupnu akciju. Akcija bila je medijski popraćena.

Povodom obilježavanja Dana Mentalnog zdravlja, u organizaciji Doma Vila Marija, održano je predavanje za stručnjake na temu „Nove droge“. Tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti provodile su se različite aktivnosti.

U suradnji s djelatnicima MUP – a, održane su dvije tribine za srednjoškolce u Labinu i Poreču, te jedno tribina za osnovnoškolce u Labinu na temu štetnih posljedica ovisnosti. U Labinu je tribinama prisustvovalo 44 učenika srednjih škola i 55 učenika osnovne škole. U Poreču je tribini prisustvovalo 38 učenika srednjih škola. Na tribinama se potaknula diskusija o svim pitanjima koja su učenici postavljali vezano uz problematiku ovisnosti što je omogućilo da preispitaju svoje stavove.

U ovom razdoblju djelatnici Službe sudjelovali su i na okruglom stolu u organizaciji Medicinske škole Pula povodom obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti. Okruglom stolu su prisustvovali učenici Medicinske škole, njihovi roditelji, djelatnici Mup - a, djelatnici Obiteljskog centra - CZSS te predstavnici Grada Pule. Stručnjaci i su predstavili rad institucija iz kojih dolaze, a učenici su imali priliku postavljati pitanja stručnjacima.

Tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti, u organizaciji Grada Pule u suradnji s kampanjom «Bježi – Via» organizirana

je akcija «Baci drogu u koš» na trgu Portarata u Puli. Na ovoj akciji sudjelovali su još i Služba za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti, MUP, osnovne škole grada Pule te plesna skupina Aboriginal. Za učenike bilo je organizirano ekipno natjecanje u slobodnim bacanjima, a svi zainteresirani mogli su razgovarati sa stručnjacima te uzeti edukativne brošure.

Tijekom 2017. godine, uz financijsku podršku Grada Pule, provodio se je Projekt «Zajedno za zdravo odrastanje – interaktivna predavanja za roditelje i tribine za učenike srednjih škola» koji se sastojao od predavanja za roditelje na temu „Obitelj i prevencija ovisnosti“ i tribina za učenike 2. razreda na temu «Ovisnosti».

Održano je 9 tribina na kojima je sudjelovalo ukupno 227 učenika. U sklopu ovog projekta održano je i 9 predavanja za roditelje učenika 2. razreda. Na predavanjima je sudjelovalo 168 roditelja. U projekt su bile uključene Gimnazija Pula, Ekonomska škola Pula, Medicinska škola Pula, Tehnička škola Pula, Strukovna škola Pula, Škola primijenjenih umjetnosti i dizajna Pula, Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu Pula, Industrijsko – obrtnička škola Pula te Talijanska srednja škola Dante Alighieri Pula.

Svrha tribina bila je educirati sudionike o utjecaju droga na ljudski mozak i ponašanje, koji su rizici za psihofizičko zdravlje čovjeka te kako izgleda razvoj i liječenje bolesti ovisnosti. Pored toga, cilj je bio otvoreno diskutirati o problematici ovisnosti, ponuditi djeci i mladima znanstveno utemeljene činjenice koje su često skrivene iza uobičajenih mitova koji se mogu naći u medijima.

Svrha predavanja za roditelje bila je educirati ih o novim drogama koje se mogu naći na tržištu, često se i legalno mogu kupiti u tzv. smart shopovima, a rizici koje te stvari nose nisu još u potpunosti jasni.

Drugi dio predavanja tiče se obiteljskih odnosa i odgojnih obrazaca koji znatno mogu doprinijeti rizičnom ponašanju djeteta, prepoznavanja ranih znakova uzimanja droga i konkretnih savjeta što učiniti ukoliko roditelji saznaju da njihovo dijete eksperimentira s drogama. Osim edukacije i diskusije, sudionicima su podijeljene brošure Ureda za droge, kao i brošure Službe za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja. Ovaj projekt se većim dijelom odvijao tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti.

Također, tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti, uz financijsku podršku Grada Vodnjana, održana je tribina za učenike osmih razreda OŠ Vodnjan. Tribini je prisustvovalo 44 učenika.

U sklopu projekta «Snažniji u borbi protiv ovisnosti» pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja, provedeno je niz aktivnosti.

U svrhu provođenja univerzalne prevencije, u sklopu ovog projekta, provedena je tribina za učenike prvih razreda srednjih škola pod nazivom «Kako biti jači od ovisnosti» koju je održao prof. dr. sc. Slavko Sakoman, dr. med. spec. psihijatrije. Tribini je prisustvovalo 79 učenika iz 5 različitih srednjih škola (Industrijsko – obrtnička škola Pula, Ekonomska škola Pula, Medicinska škola Pula, Strukovna škola Pula i Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu). Održano je i predavanje pod nazivom «Liječenje ovisnika s psihijatrijskim komorbiditetom». Gost predavač je također bio prof. dr. sc. Slavko Sakoman, dr. med. spec. psihijatrije. Predavanje je bilo namijenjeno liječnicima obiteljske medicine, liječnicima zaposlenima u zatvorskom sustavu, te na odjelima psihijatrije, pedijatrije i hitne medicine. Cilj ovog predavanja bio je upoznati stručnjake sa specifičnostima liječenja ovisnika koji pored dijagnoze ovisnosti imaju i neku drugu psihijatrijsku dijagnozu. Udio takvih pacijenata u ovisničkoj populaciji je relativno visok, a komorbidni poremećaji pogoršavaju kliničku sliku, tijek i prognozu liječenja. Predavanju je prisustvovalo 28 sudionika. Osim liječnika, predavanju su se odazvali i djelatnici MUP – a.

U suradnji s udrugom „Hepatos“, tijekom trajanja projekta, triput je odigrana predstava „Lucijina priča“ s ciljem razvoja kritičnog mišljenja, bolje educiranosti i prevencije razvoja rizičnih oblika ponašanja. Predstave su održane u Istarskom narodnom kazalištu. Pozvani su učenici svih srednjih škola u Gradu Puli. Predstavu je pogledalo ukupno 1302 učenika.

Povodom obilježavanja početka Mjeseca borbe protiv ovisnosti, u suradnji s Gradom Pula, MUP – om, Gradskim društvom Crvenog križa Pula, Istarskom županijom (kampanja Bježi/Via), Javnom ustanovom Pula Sport, Udrugom UZPIRO, Obiteljskim centrom – CZSS, OŠ Stoja i OŠ Veruda organizirana je revijalna utrka učenika. Osim učenika

osnovnih škola, u utrci su sudjelovali i predstavnici organizatora. Sudjelovalo je pedesetak učenika, a najbrži trkači dobili su i simboličke nagrade. Umjesto startnih brojeva, sudionici utrke nosili su na majicama jedan od tri najbolja slogana, koji su izabrani na natječaju učenika 7. i 8. razreda pulskih osnovnih škola. Na natječaj su pristigla ukupno 33 prijedloga, a kao najbolji odabrani su slijedeći:

1. "(Ne)ovisan znači biti slobodan i sretan"
2. "(Ne)ovisan znači slijediti svoj put i ne biti tuđi kaput"
3. "(Ne)ovisan znači imati stav i biti zdrav"

Akcija je bila medijski praćena.

U sklopu preventivnih aktivnosti Službe provedene su brojne aktivnosti.

Održana je tribina na temu „Zajedno protiv ovisnosti“ u Domu za djecu bez adekvatne roditeljske skrbi. Prisustvovalo je 17 štićenika Doma različitog uzrasta, od učenika 7. razreda osnovne do učenika 4. razreda srednje škole.

Izlaganje na temu štetnosti korištenja droga i poremećaja ličnosti slušalo je 30 učenika 3. razreda pulske Gimnazije prilikom gostovanja u Službi, u sklopu izborne nastave iz psihologije.

Održano je predavanje na temu „Nove droge“ u Zavodu za javno zdravstvo namijenjeno različitim stručnjacima.

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama, u organizaciji Grada Pule, na trgu Portarata u Puli, organizirana je promotivna aktivnost, s ciljem upoznavanja javnosti s problematikom ovisnosti kao i posljedicama te bolesti. Na ovoj akciji zajedno su se predstavili: Služba za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije, MUP, udruga UZPIRO – CRO, udruga Institut, Centar za socijalnu skrb Pazin – podružnica Obiteljski centar, Društvo naša djeca, Crveni križ, Volonterski centar, Komunalno vijeće Grada Pule, Dječje gradsko vijeće te Istarska županija kroz kampanju „Bježi – Via“. Kao promotori programu su se priključili i sportaši iz Plivačkih klubova Arena, Pula, Val i Plima, Vaterpolo kluba Pula te Triatlon kluba Pula.

Na promotivnom štandu Zavoda građani Pule mogli su razgovarati sa stručnjacima koji se bave ovom problematikom. U sklopu akcije dijeljene su edukativne brošure namijenjene djeci, mladima i njihovim roditeljima, iz kojih mogu doznati koje su sve štetne posljedice ovisnosti o duhanu, alkoholu, raznim drogama, ali isto tako i o kocki, internetu ili steroidima i anabolicima, te što trebaju učiniti i gdje se mogu obratiti, ako u njihovoj obitelji postoji takav problem. Članovi kluba AB Original, Capoeira Pula – Grupo Ginga Mar te Plesnog studija Zaro obogatili su program svojim plesnim nastupom i na ovaj način privukli pažnju mladih na cjelokupnu akciju. Akcija bila je medijski popraćena.

Povodom obilježavanja Dana Mentalnog zdravlja, u organizaciji Doma Vila Marija, održano je predavanje za stručnjake na temu „Nove droge“. Tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti provodile su se različite aktivnosti.

U suradnji s djelatnicima MUP – a, održane su dvije tribine za srednjoškolce u Labinu i Poreču, te jedna tribina za osnovnoškolce u Labinu na temu štetnih posljedica ovisnosti. U Labinu je tribinama prisustvovalo 44 učenika srednjih škola i 55 učenika osnovne škole. U Poreču je tribini prisustvovalo 38 učenika srednjih škola. Na tribinama se potaknula diskusija o svim pitanjima koja su učenici postavljali vezano uz problematiku ovisnosti što je omogućilo da preispitaju svoje stavove.

U ovom razdoblju djelatnici Službe sudjelovali su i na okruglom stolu u organizaciji Medicinske škole Pula povodom obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti. Okruglom stolu su prisustvovali učenici Medicinske škole, njihovi roditelji, djelatnici Mup - a, djelatnici Obiteljskog centra - CZSS te predstavnici Grada Pule. Stručnjaci i su predstavili rad institucija iz kojih dolaze, a učenici su imali priliku postavljati pitanja stručnjacima.

Tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti, u organizaciji Grada Pule u suradnji s kampanjom «Bježi – Via» organizirana je akcija «Baci drogu u koš» na trgu Portarata u Puli. Na ovoj akciji sudjelovali su još i Služba za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti, MUP, osnovne škole grada Pule te plesna skupina Aboriginal. Za učenike bilo je organizirano ekipno natjecanje u slobodnim bacanjima, a svi zainteresirani mogli su razgovarati sa stručnjacima te uzeti edukativne brošure.

Tijekom 2017. godine, uz financijsku podršku Grada Pule, provodio se je Projekt «Zajedno za zdravo odrastanje – interaktivna predavanja za roditelje i tribine za učenike srednjih škola» koji se sastojao od predavanja za roditelje na temu „Obitelji i prevencija ovisnosti“ i tribina za učenike 2. razreda na temu «Ovisnosti».

Održano je 9 tribina na kojima je sudjelovalo ukupno 227 učenika. U sklopu ovog projekta održano je i 9 predavanja za roditelje učenika 2. razreda. Na predavanjima je sudjelovalo 168 roditelja. U projekt su bile uključene Gimnazija Pula, Ekonomska škola Pula, Medicinska škola Pula, Tehnička škola Pula, Strukovna škola Pula, Škola primijenjenih umjetnosti i dizajna Pula, Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu Pula, Industrijsko – obrtnička škola Pula te Talijanska srednja škola Dante Alighieri Pula.

Svrha tribina bila je educirati sudionike o utjecaju droga na ljudski mozak i ponašanje, koji su rizici za psihofizičko zdravlje čovjeka te kako izgleda razvoj i liječenje bolesti ovisnosti. Pored toga, cilj je bio otvoreno diskutirati o problematici ovisnosti, ponuditi djeci i mladima znanstveno utemeljene činjenice koje su često skrivene iza uobičajenih mitova koji se mogu naći u medijima.

Svrha predavanja za roditelje bila je educirati ih o novim drogama koje se mogu naći na tržištu, često se i legalno mogu kupiti u tzv. smart shopovima, a rizici koje te tvari nose nisu još u potpunosti jasni.

Drugi dio predavanja tiče se obiteljskih odnosa i odgojnih obrazaca koji znatno mogu doprinijeti rizičnom ponašanju djeteta, prepoznavanja ranih znakova uzimanja droga i konkretnih savjeta što učiniti ukoliko roditelji saznaju da njihovo dijete eksperimentira s drogama. Osim edukacije i diskusije, sudionicima su podijeljene brošure Ureda za droge, kao i brošure Službe za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja. Ovaj projekt se većim dijelom odvijao tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti.

Također, tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti, uz financijsku podršku Grada Vodnjana, održana je tribina za učenike osmih razreda OŠ Vodnjan. Tribini je prisustvovalo 44 učenika.

U sklopu projekta «Snažniji u borbi protiv ovisnosti» pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja, provedeno je niz aktivnosti.

U svrhu provođenja univerzalne prevencije, u sklopu ovog projekta, provedena je tribina za učenike prvih razreda srednjih škola pod nazivom “Kako biti jači od ovisnosti” koju je održao prof. dr. sc. Slavko Sakoman, dr. med. spec. psihijatrije. Tribini je prisustvovalo 79 učenika iz 5 različitih srednjih škola (Industrijsko – obrtnička škola Pula, Ekonomska škola Pula, Medicinska škola Pula, Strukovna škola Pula i Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu). Održano je i predavanje pod nazivom “Liječenje ovisnika s psihijatrijskim komorbiditetom”. Gost predavač je također bio prof. dr. sc. Slavko Sakoman, dr. med. spec. psihijatrije. Predavanje je bilo namijenjeno liječnicima obiteljske medicine, liječnicima zaposlenima u zatvorskom sustavu, te na odjelima psihijatrije, pedijatrije i hitne medicine. Cilj ovog predavanja bio je upoznati stručnjake sa specifičnostima liječenja ovisnika koji pored dijagnoze ovisnosti imaju i neku drugu psihijatrijsku dijagnozu. Udio takvih pacijenata u ovisničkoj populaciji je relativno visok, a komorbidni poremećaji pogoršavaju kliničku sliku, tijek i prognozu liječenja. Predavanju je prisustvovalo 28 sudionika. Osim liječnika, predavanju su se odazvali i djelatnici MUP – a.

U suradnji s udrugom „Hepatos“, tijekom trajanja projekta, triput je odigrana predstava „Lucijna priča“ s ciljem razvoja kritičnog mišljenja, bolje educiranosti i prevencije razvoja rizičnih oblika ponašanja. Predstave su održane u Istarskom narodnom kazalištu. Pozvani su učenici svih srednjih škola u Gradu Puli. Predstavu je pogledalo ukupno 1302 učenika.

Povodom obilježavanja početka Mjeseca borbe protiv ovisnosti, u suradnji s Gradom Pula, MUP – om, Gradskim društvom Crvenog križa Pula, Istarskom županijom (kampanja Bježi/Via), Javnom ustanovom Pula Sport, Udrugom UZPIRO, Obiteljskim centrom – CZSS, OŠ Stoja i OŠ Veruda organizirana je revijalna utrka učenika. Osim učenika osnovnih škola, u utrci su sudjelovali i predstavnici organizatora. Sudjelovalo je pedesetak učenika, a najbrži trkači dobili su i simboličke nagrade. Umjesto startnih brojeva, sudionici utrke nosili su na majicama jedan od tri najbolja slogana, koji su izabrani na natječaju učenika 7. i 8. razreda pulskih osnovnih škola. Na natječaj su pristigla ukupno 33 prijedloga, a kao najbolji odabrani su slijedeći:

1. "(Ne)ovisan znači biti slobodan i sretan"
2. "(Ne)ovisan znači slijediti svoj put i ne biti tuđi kaput"
3. "(Ne)ovisan znači imati stav i biti zdrav"

Akcija je bila medijski praćena.

Sveukupno utrošena sredstva za provedbu istraživanja iz proraćuna ųupanije: /
Broj kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga na podrućju ųupanije: 225
Broj prekršajnih prijava vezanih uz zlouporabu droga na podrućju ųupanije: 1091
Broj zapljena: 1431

Vrste zaplijenjenih droga

heroin 64,75g; kokain 169,91 g; marihuana 82.810,57 g

**Popis dionika
koji su koji su pristupili i unijeli podatke
o programima/projektima provedenim u 2017. godini u
Informatičku „on-line“ aplikaciju
Ureda za suzbijanje zlouporaba droga Vlade RH**

OSNOVNE ŠKOLE

1. Osnovna škola Divšići – Školski preventivni program zlouporabe sredstava ovisnosti
2. Osnovna škola Stoja- Poticanje pozitivnog razvoja djece emocionalnim opismenjavanjem – Program Maurera, Bracketta i Plana (2004) koji su preveli i prilagodili Takšić i Vučenović
3. OŠ Petra Studenca, Kanfanar- Zdrav za 5
4. OŠ Juršići- Protiv zlouporabe sredstava ovisnosti
5. Osnovnu školu-SE Milana Šorga Oprtalj- Školski preventivni program za sprječavanje ovisnosti i nasilja
6. Osnovna škola Joakima Rakovca Sveti Lovreč Pazenatički - Mladi za mlade
7. Osnovna škola Vladimira Nazora, Rovinj – Zdrav za 5, Sigurno kročim kroz svijet medija, Nasilje na internetu
8. Osnovna škola Kaštanjer - Školski preventivni program zlouporabe sredstava ovisnosti i međuvršnjačko nasilje
9. Osnovna škola Centar- CAP program- Program prevencije zlostavljanja djece
10. Osnovna škola Marije i Line, Umag- Program prevencije „O čemu sve možemo biti ovisni?“
11. Osnovna škola Mate Balote Buje - Školski preventivni program
12. Osnovna škola Monte Zaro Pula – Školski preventivni program
13. Osnovna škola Vodnjan- Školski preventivni program
14. Osnovna škola Vodnjan- Jabuka
15. Osnovna škola Vodnjan- Sigurno kročim kroz svijet medija
16. Osnovna škola Vodnjan- Zdrav za 5
17. Osnovna škola Milana Šorga Oprtalj - Školski preventivni program za sprječavanje ovisnosti
18. Osnovna škola Pazin- Nasilje na internetu
19. Osnovna škola Pazin- Sigurno kročim kroz svijet medija
20. Osnovna škola Pazin- Zdrav za 5
21. Osnovna škola TAR- VABRIGA - Prevencija pijenja alkohola
22. Osnovna škola TAR- VABRIGA - Zdrav za 5
23. OŠ "Rivarela" Novigrad- Preventivni školski program
24. OŠ Ivana Batelića-Raša: Prevencija u Mjesecu borbe protiv ovisnosti
25. OŠ Matije Vlačića Labin: Prevencija

SREDNJE ŠKOLE

1. TŠŠ - SMSI "Leonardo da Vinci" BUJE – BUJE - Školski preventivni program
2. Strukovna škola Pula - Školski preventivni program
3. Medicinska škola Pula – Budi cool! Budi jak!
4. TŠŠ-S.M.S.I. Dante Alighieri Pula-Pola– Školski preventivni program
5. TŠŠ-S.M.S.I. Dante Alighieri Pula-Pola– Zdrav za 5
6. Gospodarska škola Istituto professionale Buje –Školski preventivni program

7. Srednja škola "Vladimir Gortan" Buje- Školski preventivni program
8. Turističko-ugostiteljsku školu Antona Štifanića Poreč- Izgradnja osobnih kompetencija
9. Turističko-ugostiteljsku školu Antona Štifanića Poreč- Zdrav za pet
10. Učenički dom – Pazinski kolegij – Prevencija zloupotrebe i ovisnosti o alkoholu, duhanskim proizvodima i drogama
11. Industrijsko obrtnička škola- Školski preventivni program

NEVLADINE ORGANIZACIJE

1. UZPIRO – CRO Pula – Imam snage- trebam podršku
2. Udruga Odiseja – Radionice za roditelje učenika osnovnih i srednjih škola „Uspješno roditeljstvo“
3. Udruga Institut - U.P.E.Z. Pula i IJ Istra
4. Udruga Institut- Premosnica
5. Udruga Institut- Skretničar III
6. Udruga Institut - Poreč i SJZ Istra
7. Klub liječenih alkoholičara Pula – Liječenje, rehabilitacija i resocijalizacija liječenih alkoholičara i članova njihovih obitelji

USTANOVE:

1. Zavod za javno zdravstvo Istarske županije (Služba za prevenciju ovisnosti, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja) – u sklopu projekta „Snažniji u borbi protiv ovisnosti“ organizirana je tribina za učenike prvih razreda SŠ pod nazivom „Kako biti jači od ovisnosti“ i predavanje „Liječenje ovisnika s psihijatrijskim komorbiditetom“ namijenjeno liječnicima zaposlenim u zatvorskom sustavu, odjelima psihijatrija, pedijatrije i hitne medicine).
2. Zavod za javno zdravstvo Istarske županije (Služba za prevenciju ovisnosti, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja): „Zajedno za zdravo odrastanje“ – interaktivna predavanja za roditelje i tribine za učenike srednjih škola na temu „Ovisnosti“

OSTALI:

1. Agencija Čempres – Bježi Via! Kampanja protiv bolesti ovisnosti Istarske županije

Izvješće o provedbi Nacionalne strategije i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droga u 2017.

Javni rashodi

Institucija	ISTARSKA ŽUPANIJA-UPRAVNI ODJEL ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB
Osoba zadužena za kontakt	TINA LALLI
Funkcija	Viša stručna suradnica za soc.skrb
Telefon	T: ++385 52 352 156
E-mail	tina.lalli@istra-istria.hr
Datum	20.6.2018.

Dio 1. Specificirane aktivnosti u proračunu koje se odnose na područje suzbijanja zlouporabe droga i ovisnosti o drogama

1.1. Pregled specificiranih rashoda u državnom proračunu koji se odnose na aktivnosti suzbijanja zlouporabe droga i ovisnosti o drogama

Uputa: U tablici 1.1. navedite nazive programa, potprograma, aktivnosti i projekata u državnom proračunu Republike Hrvatske u razdjelu vaše institucije a koje se odnose na suzbijanje zlouporabe droga i ovisnosti o drogama. U posebnoj koloni opišite svrhu rashoda programa, aktivnosti i projekata. Za navedene programe, aktivnosti i projekte navedite izvršene rashode u državnom proračunu u 2017. Molimo da udruge koje se bave suzbijanjem zlouporabe droga naznače iznos koji je utrošen na projekte/programme na području suzbijanja zlouporabe droga te da odrede koji udio navedenih troškova je financiran iz državnog proračuna.

1.1.		Rashodi u 2017.
Šifra i naziv programa, aktivnosti i projekta	Detaljan opis svrhe rashoda za program, aktivnost i projekt	(u kunama)
ZZJŽI- Programi prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti	Provedba prevencije, dijagnostike, izvanbolničkog liječenja, rehabilitacije i resocijalizacije mladih osoba s rizikom i s poteškoćama s područja mentalnog zdravlja, povremenih uzimatelja (konzumenata) i ovisnika o psihoaktivnim drogama. Rad s konzumentima i ovisnicima, uključujući nadzor nad provođenjem specifične medikamentozne terapije. Savjetovateljski rad s članovima obitelji	140.000,00
Udruga Institut-Programi smanjenja šteta u IŽ	U sklopu programa podjeljeno je 70780 igala te sakupljeno 276,30 kg infektivnog otpada. Kroz svoj rad, obuhvatili su 527 direktnih korisnika.	35.000,00
Fond Zdravi grad Poreč- Prihvat i rehabilitacija ovisnika	Program liječenja od alkoholizma i liječenje ovisnika provodilo se kroz Centar za prevenciju ovisnosti o drogama. Tijekom 2017. u Centar se javila 171 osoba, a prihvaćena su 3 novoevidentirana korisnika. Provedeno je 495 individualnih savjetovanja, a uključeno 210 članova obitelji.	34.000,00
Klub liječenih alkoholičara Pula- Liječenje, rehabilitacija i resocijalizacija liječenih alkoholičara i članova njihovih obitelji	Obuhvaćeno je 25 direktnih korisnika kroz sastanke i individualne razgovore.	5.000,00
Udruga UZPIRO Pula- Imam snage- trebam podršku	Riječ je o programima resocijalizacije, u kojima je sudjelovalo 30 korisnika, a zaposleno 5 ovisnika na određeno vrijeme.	35.000,00
Udruga Odiseja- Radionice za roditelje učenika osnovnih i srednjih škola "Uspješno roditeljstvo"	Cilj programa je poduciti roditelje vrstama i utjecaju briga i strahova na covjekovo ponašanje, te kako da reduciraju strahove kod sebe i djece, zatim razvijati kod roditelja komunikacijske vještine zasnovane na dogovorima. kompromisu i suradnji s djecom i njihovim nastavnicima, poduciti roditelje odgovornim stilovima koji kod djece razvijaju samopouzdanje i pozitivnu sliku o sebi, te ih poticati na suradnju s djelatnicima škole, a sve to kako bi kvalitetnije izvršavali svoje roditeljstvo kroz pozitivni, njegovajući odgov. Rad s roditeljima je radioničkog tipa i odvija se u malim grupama (do 15 roditelja), a aktivnosti na radionicama su kratka teorijska izlaganja, grupne igre, grupne diskusije, simulacija životnih situacija igranjem uloga, rješavanje radnih listica i zadanih praktičnih zadataka. Radionice se odvijaju kroz 8 susreta (1 susret tjedno) u trajanju od po 2 sata	30.000,00
Agencija Čempres- Medijska kampanja Bježi-via	U sklopu kampanje provedene su aktivnosti: "Baci drogu u koš"; "Plivaj kroz život"; "Sajam mogućnosti na Portarati"; "Brze noge protiv droge"; "Život bez droge je prva liga"; "Klikaj, protiv ovisnosti spikaj"	75.220,00
Društvo naša djeca Pazin- Rano pijenje i njegova prevencija	Cilj programa bio je odgoditi konzumaciju alkohola, reducirati konzumaciju među onima koji su već počeli piti. Projekt je realiziran sa 103 učenika 7. razreda osnovne škole Pazin, kroz 4 radionice po 2 šk. sata i 20 roditelja koji su bili uključeni u 3 radionice po 2 sata.	15.000,00
Centar za socijalnu skrb Pazin - podružnica Obiteljski centar - Obiteljsko savjetovalište i Kwartovski đir	Obiteljsko savjetovalište u kontinuitetu od 2008. pruža usluge savjetovanja (individualno, partnersko, obiteljsko, savjetovanje za roditelje, savjetovanje roditelj-dijete), prema nacelima dragovoljnosti, povjerljivosti i stručnosti. Korisnici se javljaju zbog niza razloga kao što su: narušeni partnerski odnosi i komunikacija, odgojne teškoće, osobni problemi vezani uz različite životne okolnosti uključujući i teškoće vezane uz ovisnost (alkohol, droga, kocka). Program univerzalne prevencije "Kwartovski đir" kroz ciklus besplatnih kreativnih radionica, koji se provodi na više lokacija u Puli, djeci starijeg osnovnoškolskog uzrasta omogućuje konstruktivno provođenje ljetnih školskih praznika. povezivanje s pozitivno usmjerenim odraslima i vršnjacima te jačanje interpersonalnih vještina. Radionicama (ciklusi od 12 radionica/5grupa) je u 2017. obuhvaćeno 54 korisnika.	20.000,00
(Molim, dodati redaka koliko je potrebno)		
Ukupno		389.220,00

Komentar

Dio 2. Specificirane aktivnosti u proračunu koje se odnose na područje suzbijanja zlouporabe droga i ovisnosti o drogama grupirane u skupine aktivnosti

2.1. Pregled specificiranih rashoda u državnom proračunu koji se odnose na područje suzbijanja zlouporabe droga i ovisnosti o drogama grupirani u skupine aktivnosti

Uputa: U tablici 2.1. raspodijelite izvršene rashode iz programa, potprograma, aktivnosti i projekata koji se odnose na aktivnosti suzbijanja zlouporabe droga i ovisnosti o drogama u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2017., a koji su sadržani u tablici 1.1 u radnom dokumentu "Dio 1" na tekuće i kapitalne rashode za provedbu sljedećih skupina aktivnosti u suzbijanju zlouporabe droga i ovisnosti o drogama: (i) prevencija ovisnosti, (ii) tretman, (iii) socijalna reintegracija, (iv) programi smanjenja štete i (v) kazneno represivni sustav.

Prevencija ovisnosti podrazumijeva aktivnosti kojima je cilj preveniranje, odgađanje ili smanjivanje uporabe droga i/ili njihovih negativnih posljedica u općoj populaciji i specifičnim populacijskim skupinama. Preventivne intervencije dijele se na univerzalne (usmjerene na opću populaciju ili cijelu populacijsku grupu koja nije identificirana na osnovu individualnog rizika), selektivne (usmjerene na pojedince ili skupine populacije čiji su rizici za razvoj poremećaja znatno viši nego u prosjeku) i indicirane intervencije (usmjerene na visoko rizične pojedince kod kojih je identificiran minimalan, ali vidljiv znak ili simptom poremećaja). Preventivne intervencije najčešće se provode u obiteljskom i školskom okruženju te lokalnoj zajednici.

Tretman obuhvaća liječenje i psihosocijalni tretman u zdravstvenom sustavu; tretman, odvikavanje i psihosocijalnu rehabilitaciju u terapijskim zajednicama i domovima socijalne skrbi te tretman u penalnom sustavu. **Liječenje i psihosocijalni tretman ovisnika u zdravstvenom sustavu** provodi se organizirano u bolničkom i izvanbolničkom liječenju unutar zdravstvenog sustava Republike Hrvatske (farmakoterapija, psihoterapija, briga o somatskom zdravlju i drugo) te psihosocijalni tretman kojeg, uz liječnike, provode i stručnjaci drugih "pomažućih" profesija. **Tretman, odvikavanje i psihosocijalna rehabilitacija u terapijskim zajednicama i domovima socijalne skrbi** obuhvaća pružanje usluga socijalnog i savjetodavnog rada, psihosocijalne pomoći i podrške, radne terapije i radno-okupacijskih aktivnosti te brige o zdravlju ovisnika o drogama. **Tretman u penalnom (zatvorskom) sustavu** obuhvaća medicinsku, psihosocijalnu, edukativnu i radno-okupacijsku komponentu putem zdravstvene skrbi, opće i posebne programe te pripremu poslijepenalnog prihvata. Liječenje, kao dio tretmana ovisnika u zatvorskim ustanovama, provodi se po jednakim načelima i uvjetima kao i u javnom sustavu zdravstva.

Socijalna reintegracija ovisnika o drogama podrazumijeva intervencije s ciljem socijalnog uključivanja ovisnika o drogama u život u zajednici nakon završenog liječenja u zdravstvenoj ustanovi, odvikavanja od ovisnosti u terapijskoj zajednici ili izdržane kazne zatvora u zatvorskom sustavu, a koje uključuju psihosocijalnu podršku, završetak školovanja, prekvalifikaciju i zapošljavanje, pomoć pri rješavanju stambenog pitanja ili organiziranog stanovanja liječenih ovisnika (stambene zajednice).

Programi smanjenja šteta (engl. *harm reduction*) primarno se bave smanjenjem šteta koje nastaju kao posljedica zlouporabe droga, ovisnosti i rizičnog načina života. U prvom se redu pod time podrazumijeva sprječavanje širenja zaraznih bolesti hepatitisa B, hepatitisa C, HIV/AIDS-a, djelatnostima koje su organizirane kao besplatne i anonimne podjele šprica i igala za intravenozne ovisnike, zaprimanje i uništavanje upotrijebljenog pribora za injektiranje, dijeljenje kondoma, informativnih materijala te savjetovanja usmjerenog na promjene mišljenja i navika ciljane populacije.

Kazneno represivni sustav na području suzbijanja zlouporabe droga obuhvaća intervencije propisane kaznenim i prekršajnim propisima koje su usmjerene na suzbijanje posjedovanja, proizvodnje i trgovine drogama i prekursorima te provedbu zakonskih mjera postupanja, procesuiranja i sankcioniranja prema počiniteljima kaznenih djela i prekšaja na području zlouporabe droga odnosno prema počiniteljima kaznenih djela koji su ujedno i ovisnici.

2.1. Šifra i naziv programa, aktivnosti i projekta	Izvršeni rashodi u 2017. (u kunama)				
	Prevenција ovisnosti	Tretman	Socijalna reintegracija	Programi smanjenja štete	Kazneno represivni sustav
ZZJZIŽ- Programi prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti		140.000,00			
Fond zdravi grad Poreč- Prihvat i rehabilitacija ovisnika		34.000,00			
Udruga Institut				35.000,00	
Udruga Odiseja- Radionice za roditelje učenika osnovnih škola i srednjih škola "Uspješno roditeljstvo"	30.000,00				
Društvo naša djeca Pazin- rano pijenje i njegova prevencija	15.000,00				
Klub liječenih alkoholičara Pula- Liječenje, rehabilitacija i resocijalizacija liječenih alkoholičara i članova njihovih obitelji		5.000,00			
Agencija Čempres- Medijska kampanja Bježi Via	75.220,00				
Udruga UZPIRO			35.000,00		
Centar za socijalnu skrb Pazin - podružnica Obiteljski centar - Obiteljsko savjetovalište i Kwartovski đir	20.000,00				0,00
Ukupno	140.220,00	179.000,00	35.000,00	35.000,00	0,00

Molimo udruge koje se bave suzbijanjem zlouporabe droga da pored troška po programskim područjima odrede i koji udio navedenih troškova je financiran iz državnog proračuna.

